

3. Manas mājas

1. uzdevums.

1.1. Uzraksti, kā tu saproti šo vārdu!

1. attēls

Autentisks – _____

1.2. Atrodi šī vārda skaidrojumu tīmekļa vārdnīcā www.tezaurs.lv un pieraksti to!

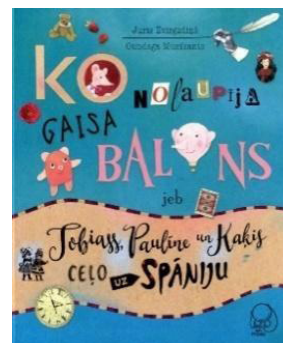

Autentisks – _____

1.3. Izlasi fragmentu no Jura Zvirgzdiņa grāmatas “Ko nolaupīja gaisa balons jeb Tobiass, Paulīne un Kaķis ceļo uz Spāniju”!

Tad viņi bija klāt.

Kamēr Meiga novietoja motociklu ēnā un, noņēmusi ķiveri, sapurināja koši sarkanos matus, Tobiass, Paulīne un Kaķis, mutes iepletuši, aplūkoja rūķu mājokli.

2. attēls

RŪĶU NAMINŠ izskatījās tieši tāds, kā rūķu namiņam jāizskatās. Neliels, celts no balķiem, sūnām noaugušu **kārniņu juntu**, aiz spodrajiem logu stikliem dižojās ģerānijas, bet mājas priekšā puķu dobē auga tik milzīgas **kreses**, ka Tobiass tās sākumā noturēja par **saulespuķēm**!

Pasaku grāmatās šādos namiņos dzīvo VĀCU RŪĶI, un Tobiasam kļuva skaidrs, ka viņi nokļuvuši Vācijā. “AUTENTISKS rūķu namiņš,” Tobiass gudri nosprieda. Kādā TELEVĪZIJAS DISKUSIJĀ viņš bija dzirdējis vārdu “autentisks” un uzzinājis, ka tas nozīmējot “laikmetam un vietai atbilstošs”. Vārds Tobiasam šķita tik labskanīgs un pārlicinošs, ka viņš to lietoja vietā un nevietā.

Tikai vienu gan Tobiass nesaprata – uz jumta blakus koši sarkanu ķieģeļu skurstenim rēgojās SATELĪTTELEVĪZIJAS ŠĶĪVIS! Toties slēgi gan bija pilnīgi autentiski. Bet, kā Tobiass nosprieda, visautentiskākie bija DURVJU ROKTURIS un KLAUDZINĀMAIS ĀMURIŅŠ, kas saulē mirdzēja tik cītīgi, it kā kāds par to maksātu – un ne jau kaut kādus nožēlojamus pāris grašus!

Paulīne, pastiepusi tievo purniņu, sāka spodrajā āmuriņā kā SPOGULĪ apbrīnot savu attēlu un tā aizrāvās, ka neviļus pieklaudināja. Tikko viņa izbīlī bija atlēkusi pāris soļu, durvis plaši atvērās un ārā izbira vesels RŪĶU BARS!

– CIEMIŅI! Mums ir viesi! Meiga! Meiga! – viņi spiedza un klaigāja. – Iekšā! Nāciet iekšā!

Arī rūķu namiņa iekšpusē Tobiasam viss šķita autentisks: garš koka galds, apgleznoti soli, skapji un lādes, pulkstenis – noteikti ar DZEGUZĪTI –, plauktos sarindoti kausi un šķīvji. Un KAMĪNS! Kamīnā sprakšķot dega pagales, tas izskatījās lieliski, tikai – kāpēc telpā bija tik tīkami vēss?! Tas noteikti nebija nekāds viltus kamīns vai elektriskais kamīns – par to Tobiass pārliecinājās, gandrīz apdedzinādams ķepu. Liesma bija ĪSTA! “Nu, tad varbūt tas vienkārši ir BURVJU KAMĪNS! Pilnīgi autentiski,” Tobiass izlēma un nomierinājās.

1.4. Atrodi un izraksti, kā stāsta galvenais varonis ir sapratis vārdu “autentisks”!

Autentisks – _____

1.5. Salīdzini visus trīs skaidrojumus!

2. uzdevums. *Strādā pāri!*

2.1. Lasiet J. Zvirgzdiņa grāmatas fragmentu vēlreiz, sadalot to daļās! Pārrunāji katras daļas galveno domu!

2.2. Veidojiet teksta plānu! No katras daļas izrakstiet dažus galvenos vārdus jeb atslēgvārdus, kuri palīdzēs atcerēties tekstu!

Plāns	Galvenie vārdi (atslēgvārdi)
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

2.3. Atstāstiet tekstu, izmantojot izveidoto plānu un atslēgvārdus!

2.4. Pārrunāji ar skolotāju, vai pēc šī plāna iespējams uzrakstīt aprakstu par savām mājām!

Izmanto vārdnīcu!
APRAKSTS

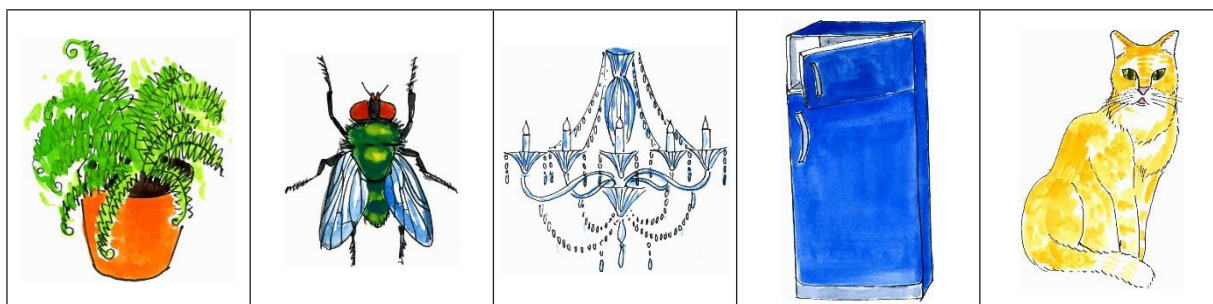
Izmanto atgādni
“ES RAKSTU APRAKSTU”!

2.5. Papildiniet un uzlabojiet plānu!

3. uzdevums.

3.1. Veido savu māju aprakstu vispirms mutiski, pēc tam uzraksti to!

3.2. Iedomājies, ka tu esi kāda mājās esoša lieta vai dzīvnieks!
Izvēlies, kas tu būsi, un iejūties šajā lomā!

3.–7. attēls

3.3. Pārveido savu māju aprakstu tā, it kā to stāstītu tevis izvēlētajā lieta vai dzīvnieks!

3.4. Novērtē paveikto, izmantojot vērtēšanas kritērijus 1. tabulā! Ja nepieciešams, veic uzlabojumus!

3.5. Lūdz klasesbiedram izlasīt savu aprakstu un dot tev ieteikumus tā uzlabošanai! Veic savā tekstā labojumus!

3.6. Lūdz skolotājam izlasīt un labot savu aprakstu! Raksti sava teksta tīrrakstu!

1.tabula. Apraksta pašvērtējums

Apraksta rakstīšanas soļi	Nē	Jā	Ir uzlabots
Vispirms rakstīju melnrakstu/uzmetumu.			
Izvērtēju savu darbu pēc apraksta kritērijiem.			
Lūdzu padomu klasesbiedram.			
Lūdzu labot skolotājam.			
Veicu uzlabojumus.			
Rakstīju tīrrakstu.			
Apraksta teksts	Nē	Jā	Ir uzlabots
Tekstam ir virsraksts.			
Teksta saturs atbilst virsrakstam.			
Teksts ir apraksts – tajā secīgi raksturotas pazīmes, īpašības.			
Tekstam ir 3 daļas: ievads, galvenā daļa, nobeigums.			
Katra daļa ir sākta jaunā rindkopā ar atkāpi.			

3.7. Nolasi savu pārveidoto aprakstu klasē! Pastāsti, kas un kāpēc ir mainījies tekstā!

Tā iet mūsu lietas...

Kā to var pateikt labskanīgāk?

4. uzdevums.**4.1.** Izlasi fragmentu no Anti Sāra grāmatas “Tā iet mūsu lietas”!

Šajā nodaļā vispirms vajadzētu paskaidrot, kā mēs paši nonācām savā pašreizējā dzīvesvietā. Ļoti vienkārši, proti, mēs uz šejieni pārcēlāmies! Tas notika visai sen, es toreiz biju varbūt viengadnieks vai nullgadnieks. Un, tā kā daudz prātiņa man toreiz galvā nebija, tad no pārcelšanās es neko neatceros.

Ilgu laiku domāju, kā mēs pārvācāmies ar visu dzīvokli: ka visas mantas, kā arī divas istabas, virtuve, priekšnams un mazmājiņa tika ar milzīgu celtni iecelti milzīgas kravas mašīnas kastē un atvizināti šurp, uz mūsu pašreizējo dzīvesvietu. Bet, zini, man tev jāpastāsta, ka tā tas nepavisam nebija! Mamma un tētis man nesen izskaidroja, ka no vienas mājas uz otru pārbrauca tikai skapji, gultas, plīts, veļas mašīna un visas mazākās lietas. Bet pats dzīvoklis tukšs palika vecajā mājā.

Nujā, un jaunajā vietā visus mūsu krāmus jau gaidīja jauns, tukšs dzīvoklis. Arī tā bijušie iemītnieki bija pārcēlušies uz kādu citu vietu. Līdzī viņi nebija spējuši aizvest tikai krāsni. Tā jau arī ir akmens smaga – sver vismaz simt kilogramu! Un mazmājiņas pods mums laikam arī ir no iepriekšējo iemītnieku laikiem.

Protams, ir drusku žēl, ka es neatceros mūsu pārcelšanos. Visa pārceltā iedzīve sākumā bija stāvējusi papes kastēs pa visu dzīvokli – itin kā pie mums būtu bijis kāds sevišķi laipns Ziemsvētku vecītis. Un cik gan aizraujoša varēja būt šo paku izsaiņošana! Nu kā gan varēja zināt, vai no pakas parādīsies šūpulzirgs vai teļļuks, tēta paša uzmeistarotā taburete vai mammas krūze ar ziloņiem. Nu labi, pēc kastes lieluma jau šo un to varēja uzminēt, bet tomēr!

Tā, lūk, ir ar mūsu lietām. Bet tas nekādā ziņā neattiecas uz visu. Piemēram, Jonass uz šejieni kopā ar mums nepārcēlās, viņš piedzima krietni vēlāk, no mammas vēdera. Un tieši tāpat ir ar veselu kaudzi grāmatu un rotaļlietu. Tikai neiedomājies, ka tās būtu piedzimušas no mammas vēdera, nē, vienkārši vecajā dzīvoklī mums to nebija. Un es varu saderēt, ka no turienes nav nācis arī itin neviens no tiem pārtikas produktiem, kas mums pašlaik stāv ledusskapī, tie taču, jau kur tas laiks, būtu sabojājušies un sākuši smirdēt.

4.2. *Strādā pārī!* Lasiet tekstu vēlreiz! Pārrunājiet katras rindkopas galveno domu!

4.3. Veidojiet teksta plānu!

Plāns
1.
2.
3.
4.
5.

4.4. Izmantojot izveidoto plānu, atstāsti šo tekstu klasesbiedram, it kā tu būtu zēna mamma vai tētis! Kas mainījies tavā stāstījumā salīdzinājumā ar tekstu?

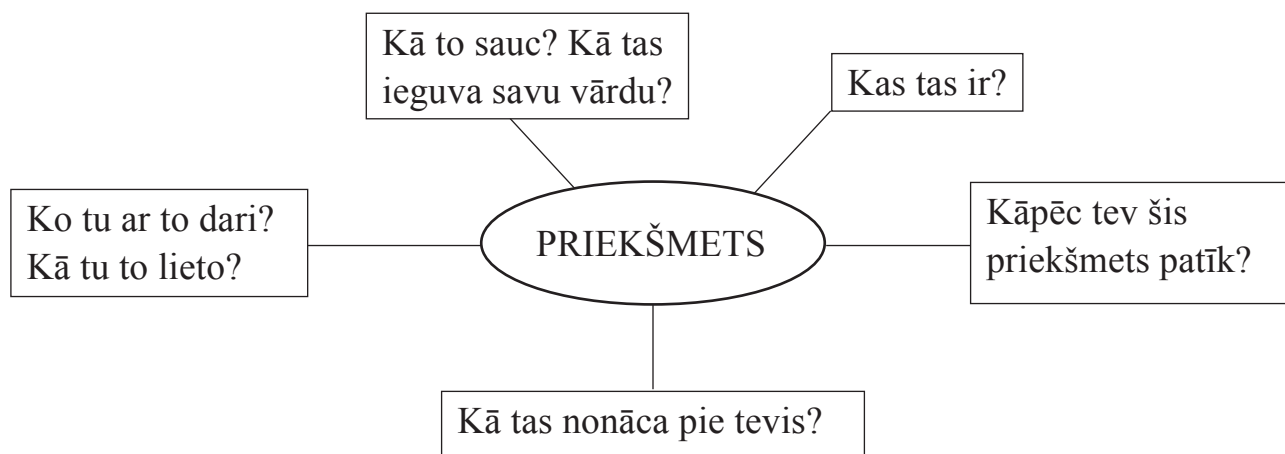
5. uzdevums.

5.1. Tavās mājās droši vien ir daudz dažādu priekšmetu. Kura ir tava mīļākā rotaļlieta vai cits priekšmets? Sagatavo apraksta veida stāstījumu par to!

Izmanto vārdnīcu!
APRAKSTS

Izmanto atgādni
“ES RAKSTU APRAKSTU”!

Izmanto domu karti! Ja nepieciešams, papildini to!

5.2. Stāsti klasē savu aprakstu par izvēlēto priekšmetu!

5.3. Klausies klasesbiedru stāstījumus! Izveido un aizpildi tabulu!*Paraugs*

Skolēna vārds	Izvēlētais priekšmets	Kāpēc stāstījums patīk?

5.4. Izvēlies divus stāstījumus, kuri tev patika vislabāk! Uzraksti atzinības zīmītes to autoriem!**6. uzdevums.****6.1.** Arī tavā istabā noteikti ir daudz visādu priekšmetu, starp tām – arī skolas lietas. Diskutējiet klasē, kā uzturēt kārtību savā istabā!**Jautājumi diskusijai**

- Vai nekārtība istabā traucē? Kā?
- Vai kārtība istabā palīdz? Kā?
- Kāpēc ir nepieciešama kārtība istabā?
- Kā tu uzturi kārtību savā istabā?
- Kas tev palīdz uzturēt kārtību savā istabā?
- Kādus padomus tu dotu citiem kārtības uzturēšanai istabā?

6.2. Veido darbību sarakstu, kā tu sakārto savu istabu!

1. Vispirms es

2. Tad es

3. Pēc tam es

4. Beigās es

6.3. Pārveido šo darbību sarakstu par padomu sarakstu draugam!

Piemērs:

6.4. Izvietojiet klasē padomu sarakstus!

6.5. Iepazīsties ar klasesbiedru padomu sarakstiem! Izvēlies no tiem trīs noderīgākos padomus, kurus tu varētu izmantot!

6.6. Pastāsti klasesbiedriem, kurus padomus tu turpmāk izmantosi! Kā mainījās tavas domas par kārtības nepieciešamību istabā?